

10 JAN 2003

**THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM
ON IRON DEFICIENCY PREVENTION AMONG PREGNANT
WOMEN ATTENDING ANTENATAL CARE AT
SAMUTSAKHORN HOSPITAL**

THANAPORN JANHONG
๒

**With compliments
of**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
.....

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-2793-7

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
T367 ef.
2002
C.2

Copyright by Mahidol University

4137150 PHPH/M : MAJOR : HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL
SCIENCES; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : HEALTH EDUCATION PROGRAM/IRON DEFICIENCY
ANEMIA/ PREGNANT WOMEN

THANAPORN JANHONG : THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH
EDUCATION PROGRAM ON IRON DEFICIENCY PREVENTION AMONG
PREGNANT WOMEN ATTENDING ANTENATAL CARE AT SAMUTSAKHORN
HOSPITAL. THESIS ADVISORS : SUPREYA TANSAKUL, Ph.D., CHALERMPOL
TANSAKUL, Dr.P.H., SIRIKUL ISARANURUG, M.D.,M.P.H(M.C.H.),Dip.,
SUVANIT SHANGSRIWONG,M.D., 85 p. ISBN 974-04-2493-7

The purpose of this quasi-experimental research was to assess the effectiveness of a health education program on the prevention of iron deficiency anemia among pregnant women. Health Belief Model was applied to develop an intervention program consisting of lectures with flip-chart and model video, group discussion, and sending a reminder postcard. Fifty pregnant women were selected and assigned as an experimental group, and 50 as a comparison group. The experimental group received a health education program on iron deficiency anemia three times at intervals of four weeks, while the comparison group received a regular service from the attending antenatal care clinic. Data were collected from August 2001 – November 2001 before and after the experiment through the interview questionnaires. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, paired samples t- test, and student's t- test.

Results showed that after the experiment, the experimental group had significantly increased perceived susceptibility, severity, benefits and barriers in taking expert advice for iron deficiency anemia and self-care behavior with a significant change in hematocrit level.

4137150 PHPH/M: สาขาวิชาเอก: สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์;วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร)

ธนภรณ์ จันทร์หงษ์ : ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาในการป้องกันภาวะการขาดธาตุเหล็กในหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ โรงพยาบาลสมุทรสาคร (THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM ON IRON DEFICIENCY PREVENTION AMONG PREGNANTWOMEN ATTENDING ANTENATAL CARE AT SAMUTSAKHORN HOSPITAL). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ต้นสกุล, ค.ศ., ศิริกุล อิศรานุรักษ์, พบ., เฉลิมพล ต้นสกุล, ส.ศ., สุวนิตย์ สร้างศรีวงศ์, พบ. 85 หน้า ISBN 974-04-2493-7

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในหญิงตั้งครรภ์โดยประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ มาเป็นแนวทางกำหนดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยการบรรยายประกอบภาพพลิก สื่อวีดิทัศน์ตัวแบบ การอภิปรายกลุ่ม และการกระตุ้นเตือน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มเปรียบ 50 คน กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมสุขศึกษาจากผู้วิจัย 3 ครั้ง ห่างกัน 4 สัปดาห์ ทำการทดลองตั้งแต่ เดือน สิงหาคม – พฤศจิกายน 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบทางสถิติด้วย Paired samples t- test, Student's t- test

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ถึงผลดีและอุปสรรคจากการปฏิบัติตามคำแนะนำของภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก และพฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มทดลองมีระดับฮีมาโตคริตเพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์ปกติและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ